

Liberalerna

Liberalernas svar på frågor från DHR Skåne.

Liberalerna översänder här sina svar på DHR Skånes frågor. Svaren är organiserade med de överskrifter ni valt som inledning samt som ni ställt frågor om. Repsektive avdelning inleds med er inledande text. Därefter kommer era frågor. Liberalernas svar återfinns som kursiv, fet text.

1. Efterfölja FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, svenska byggnormer och lagstiftning.

Idag ser man ibland tillgänglighet och användbarhet av den byggda miljön som ett särintresse istället för det allmänna intresse som det är enligt ”Kommittédirektiv 1992:104 Översyn av plan- och bygglagen, m.m.” sid 4. Detta finns sedan dess inskrivet i Plan- och bygglagens ”2 kap. Allmänna och enskilda intressen”,

Ett exempel är spårvägen i Lund som är en miljardsatsning från Region Skåne och Lunds kommun för att länka samman Lunds centrum med Brunnsnöjesområdet inklusive MaxLabb IV och ESS. Man har byggt helt nya spår från Clemenstorget vid Lund järnvägsstation förbi Skånes Universitetssjukhus och tekniska högskolan. Helt nya spårvagnar beställdes. Problemet är att man inte följde gällande lagstiftning avseende nivåskillnader. Nivåskillnaden var 70 mm (i praktiken eventuellt mer på vissa hållplatser) mellan vagn och perrong när nivåskillnader inomhus bara får vara maximalt 25 mm och då med fasade kanter och utomhus ska fasas av till 0-kant vid övergångsställen. Efter anmälningar till DO eftersom en rullstolsburen person inte kunde ta sig ombord/av själv på ett säkert sätt gjordes en (temporär ?) lösning med manuell ramp som spårvagnsföraren ska lägga ut/sätta tillbaka.

Fråga:

- Är ni beredda att se till att tillgänglighet för alla, gällande bygglagstiftning (inomhus och utomhus) och FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning efterlevs inom Region Skåne?

För Liberalerna är det en självklarhet med jämlik tillgänglighet för alla och även jämlika rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Liberalerna har på vårt senaste landsmöte beslutat att Funktionsrättskonventionen behöver bli svensk lag. Vi anser att konventionen måste få en tydligare och mer bindande roll i svensk lagstiftning. För oss liberaler är det en självklar del av vår frihetspolitik att driva reformer som stärker självbestämmande, tillgänglighet och rättigheter för personer med funktionsnedsättningar.

- Hur kommer ni att göra det?

I de nämnder och styrelser vi har representation inom Region Skåne, kommer vi att bevaka att de här områdena respekteras och att man i olika beslut, t ex när det gäller investeringar i nya lokaler, följer gällande regelverk och lagstiftning.

När det gäller primärvården, där Liberalerna har ansvaret via Primärvårdsnämnden, så finns det ett tydligt regelverk för hur vårdcentralernas tillgänglighet ska se ut. Detta följs också upp regelbundet via fysiska besök från Region Skåne.

Liberalerna är även aktiva när det gäller frågor om hjälpmedel av olika slag, bland annat i Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden. Under mandatperioden har vi inte alltid ställt oss bakom majoritetens förslag i frågor som rör habilitering och hjälpmedel. Då det inträffat att Liberalerna inte fått gehör för sin uppfattning i den styrande majoriteten, har Liberalerna valt att lägga en protokollsanteckning vid nämndens sammanträde.

Folktandvården Skåne, där Liberalerna har ordförandeskapet, arbetas det aktivt för att förbättra klinikernas tillgänglighet. Vid nyetablering är tillgänglighetsaspekten en viktig del i planeringsprocessen och i valet av lokal.

På Liberalernas hemsida, där partiets politik inom olika områden redovisas uttrycks frågan så här:

Liberalerna anser även att det krävs en genomgripande reformering av LSS. Vi vill återställa det läge vi hade innan när det gäller lagens kärna om helhetssyn, självbestämmande och likvärdighet. LSS är menat att vara en frihetsreform, inte en kamp mot ett system.

Lex Evelina måste genomföras och bli verklighet. Fallet Evelina visar hur personer med dövblindhet riskerar att hamna mellan stolarna och nekas avgörande kommunikations- och ledningsstöd.

Tvång och otrygghet måste stoppas i LSS-boenden genom tydlig nolltolerans och skärpta nationella krav på kvalitet, kompetens och bemanning.

Liberalerna kommer att fortsätta kämpa för att LSS åter blir den frihetsreform den en gång var tänkt att vara. Ett system där människor med funktionsnedsättningar inte bara får stöd, utan möjlighet att leva fritt.

Ideologiskt ställningstagande:

Finns dokumenterat i: Ex: handlingsprogram. Valprogram, policies

Antaget av: Ex: Förbundsstämma, Årsmöte, Partistyrelse

När: Tidpunkt

Se svar ovan angående landsmötesbeslut om Funktionsrättskonventionen.

Ur Liberalernas sjukvårdspolitiska fördjupningsrapport "Vård formad för människor - Mer omtanke, på nya sätt" (antagen vid Landsmötet 2021):

"SÄKRA TILLGÅNGEN TILL HJÄLPMEDEL

Rätt hjälpmedel kan vara en grundförutsättning för hälsa. Därför behövs enligt Liberalerna god tillgänglighet till både digitala och analoga hjälpmedel. Liberalerna ska vara grindvakt, så att avgifter på hjälpmedel inte blir oskäligen.

Ur Liberalernas valmanifest 2026:

"Frihet oavsett funktionsnedsättning.

Liberalerna drev igenom assistansreformen på 90-talet, och nu är det hög tid för en ny LSS-reform som reparerar hålen efter många års försämringar. Staten ska ta över ansvaret för personlig assistans så att den blir jämlik i hela landet, och skärpa kontrollen så att du som brukare får bättre skydd samtidigt som välfärds kriminalitet kan stoppas.

Assistansersättningen ska höjas och följa kostnadsutvecklingen och rätten till ledsagning ska stärkas. Genom att värna lönebidraget kan fler få chans till ett meningsfullt jobb."

2. Tillgång till specialistkompetens

Våra medlemmars behov är ofta för svåra för en ordinarie Vårdcentral att hantera. Det är idag svårt att få kontakt med kompetent specialist. Vi behöver möjlighet att snabbt få kontakt med kompetent personal för att få nödvändiga utredningar gjorda av till exempel specialistläkare, psykologer, psykiater, arbetsterapeuter, sjukgymnaster mfl. Idag finns det ingen självklar enhet att vända sig till. Våra medlemmar hänvisas ofta runt.

Eftersom Region Skåne vill satsa mer på Vårdcentraler anser vi att en lösning skulle kunna vara att det finns åtminstone en VC i Skåne med specialkompetens inom ortopedi, rehabilitering, psykiatri och allmänläkare som är tillgänglig för alla vårdsökande i hela Skåne. Det behövs en helhetssyn på patientens hälsa för en fungerande livssituation samt för att rättvisande läkarintyg/utlåtanden ska kunna utfärdas till t. ex Försäkringskassan vid ansökan

om LSS, sjukersättning, handikappersättning/merkostnadsersättning mm. Även vid fondansökningar krävs det ofta specialistutlåtanden. Det behöver även finnas tillräckligt med arbetstid avsatt för att kunna skriva intygen. Idag säger sjukvårdspersonal att de inte hinner skriva de intyg vi behöver. Dessutom händer det att intyg underkänns av t. ex Försäkringskassan för att de anser att det inte fyllts i på korrekt sätt.

Med fungerande sjukresor skulle det möjliggöra att underlaget för en specialiserad Vårdcentral skulle bli tillräckligt stort. Dessutom skulle extra medel för multisjukdom underlätta.

Allt detta stöds av Region Skånes egen utredning Primärvård för vuxna med funktionsnedsättning En utredning om förbättringsmöjligheter inom Skåne 2017.09.12.

Tidigare fanns det två vårdcentraler i Skåne som hade specialkompetens, Möllevångens vårdcentral i Malmö kommun samt en i Bjärred i Lomma kommun. Den förstnämnda kan man som rullstolsburen inte komma in i receptionen eftersom hissen är felkonstruerad. Efter Region Skånes omorganisation verkar de inte längre ha kvar uppdraget.

När vi söker på Region Skånes hemsida så går det inte att hitta vårdcentraler med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning. Vi har använt olika sökkombinationer såsom personer med funktionsnedsättning, vårdcentral, Skåne med olika tillägg utan resultat. Vi har även sökt på den rubrik som Möllevångens vårdcentral tidigare använde "Mottagning för vuxna med varaktig funktionsnedsättning" utan att få resultat.

Det som finns är hänvisning till Habilitering och hjälpmedel. Vi har medlemmar som har haft kontakt med dem för att få hjälp med läkarintyg till Försäkringskassa och färdtjänst. De har blivit hänvisade till den vårdcentral där de är listade. Detta är en Moment 22 situation.

Frågor:

- Vad har ni gjort för att komma till rätta med bristen på specialkompetens för multisjuka patienter?

Multisjuka patienter har komplexa vårdbehov och har oftast behov av specialistkompetens på flera vårdnivåer. Vårt svar delas upp i vårdbehovet på primärvårdsnivå - i det här fallet fokuserar vi på vårdcentralerna - och sedan behovet av specialiserad vård som lyder under sjukhusens ansvar.

I Sverige råder det brist på specialister i allmänmedicin - det är läkarna som möter oss på vårdcentralen. Region Skåne arbetar målmedvetet med att inom 10 år säkerställa så att alla skåningar kan få sin rätt till husläkare tillgodosedd. Men till dess måste skåningarna med störst behov prioriteras. Därför har Liberalerna drivit igenom att personer med varaktig funktionsnedsättning ska ha namngiven fast läkarkontakt och vid behov fast vårdkontakt på sin vårdcentral. Detta är numera ett skall-krav som vårdcentralerna är förbundna att leverera.

Tidigare fanns det ett särskilt tilläggsuppdrag för personer med varaktig funktionsnedsättning i syfte att ge målgruppen ett förbättrat omhändertagande. Vårdutbudet som erbjöds via tilläggsuppdraget motsvarade inte förväntningarna varför Region Skåne efter dialog med Funktionshinderrådet avvecklade tilläggsuppdraget för att ersätta utbudet med en anslagsfinansierad verksamhet. I dialog med Funktionsrätt Skåne har nu ett nytt vårdutbud för målgruppen utvecklats. Som ett första steg tog Primärvårdsnämnden i april 2026 beslut om att från och med november 2026 inrätta vårdlotsar för att stärka de 180 vårdcentralernas vårdutbud för vuxna med varaktig funktionsnedsättning.

(Beslut samt beslutsunderlag bifogas detta svar som särskilda bilagor)

Vårdlotsarna ska stärka koordinering och tillgänglighet genom att erbjuda:

- *Kontakt för patienter, anhöriga och vårdgivare för konsultation och rådgivning (via telefon, digitala och fysiska möten)*
- *Vägledning i vårdsystemet*
- *Stöd- och samordningsfunktion, länk mellan patient, anhörig och vårdgivare*
- *Stöd vid upprättande av Samordnad individuell plan och vid ifyllande av intyg*
- *Stöd för personer som går från barn- till vuxenvård genom deltagande på SIP och i samverkan vid övergång*
- *Kompetenshöjande insatser för vårdgivare, patienter och anhöriga*

Funktionen kommer inom kort att kompletteras med peer support - medarbetare med egen erfarenhet.

Utvecklingen av vårdutbudet för målgruppen fortsätter i dialog med Funktionsrätt Skåne med målsättningen att möta de behov och lösa de utmaningar som uppstår i vardagen. När vårdlotsarna är på plats och har kommit igång i sitt uppdrag kommer nästa steg tas där återstående behov ska identifieras och därefter lösas.

Via Nära vård-mottagningarna som nu etableras inne på sjukhusområdena runt om i Skåne kommer det vid behov finnas möjlighet att erbjuda vårdutbud av specialiserad vård som lyder under sjukhusens ansvar.

- Är ni beredda att driva på för att det ska finnas åtminstone två fungerande och tillgängliga vårdcentraler i Skåne med specialkompetens för personer med funktionsnedsättning?

Liberalernas uppfattning är att alla skånska vårdcentraler ska vara tillgängliga för alla skåningar och alla ska ha förutsättningar för att med peer support och vårdlotsarnas stöd ge målgruppen en fungerande vård. Kombinerat med kompletterande vårdutbud av specialistkompetens via Nära vård-mottagningarna ska målgruppens vårdbehov kunna tillgodoses på ett betydligt bättre sätt än via det utbud de tidigare tilläggsuppdraget ledde till.

- Hur ställer ni er till möjligheten att patienten ska kunna få extra tid för skrivande av intyg/utlåtanden?

Vårdcentralen ska avsätta den tid som krävs för att tillgodose patientens behov, intygsskrivandet ska alltid få ta den tid det tar. Här är patientperspektivet särskilt angeläget att ha i fokus.

Vi inför nu möjlighet till stöd i intygprocessen via vårdlotsarna för att alla vårdcentralen ska få den hjälp som de behöver för att utföra uppdraget på bästa sätt.

För intyg som är mera omfattande och som skrivs ganska sällan, t ex ADL-intyg till Försäkringskassan, utreds frågan om det behövs ytterligare stöd eller andra lösningar.

- Vad anser ni om utökat samarbete mellan sjukvården och Försäkringskassan avseende hur intyg ska fyllas i och formuleras för att undvika att intyg underkänns och måste skrivas om?

Det finns redan idag ett omfattande samarbete mellan Region Skåne och Försäkringskassan. Detta sker på i princip samtliga organisatoriska nivåer och det genomförs även regelbundna utbildningar parterna emellan inom det område som benämns "Försäkringsmedicin".

Varje vårdcentral ska ha en Försäkringsmedicinsk sakkunnig läkare, samt en särskilt utbildad Rehabkoordinator som på olika sätt stöttar upp i arbetet. Inom Region Skånes system för kunskapsstyrning finns det två olika regionövergripande sakkunniggrupper, dels för försäkringsmedicin och dels för rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin.

När det gäller Försäkringskassans önskemål om nya intyg och kompletteringar av intyg, så är detta också en ständigt pågående process mellan parterna. Intygsskrivarna gör allt vad de kan för att det ska bli rätt, och ändå är det ganska ofta som Försäkringskassan önskar kompletteringar, vilket kan bero på ändrade regler eller att man helt enkelt inte ser på riktigt samma sätt på patientens tillstånd som läkaren gör. Detta är givetvis olyckligt, och drabbar tyvärr ofta patienten på olika sätt.

På olika sätt arbetar vi med att minimera risken för att intyg underkänns. En viktig arena i det arbetet är de skånska FINSAM-förbunden där nya arbetssätt utvecklas, testas och vid framgång också kan implementeras.

- Region Skånes hemsida är en plattform dit nästan alla Skånes medborgare vänder sig för att hitta korrekt och aktuell information. Hur tänker ni arbeta för att hemsidan förbättras och förenklas?

Region Skånes hemsida erbjuder en övergripande och generell information. Innehållet utvecklas löpande i dialog med både professionen men också med medborgarna för att på ett så bra sätt som möjligt spegla användarnas förväntningar.

Den mer detaljerade informationen om sjukvården når man bäst via 1177 där samtliga regionens verksamheter, offentliga såväl som privata, ska finnas med. Region Skåne genomför just nu ett program för att utveckla och effektivisera invånarkommunikationen, med 1177 som invånarens samlade digitala ingång till hälsa, vård och omsorg. Arbetet utgår från den nationella målbilden för 1177 och ska bidra till en sammanhållen, likvärdig och användarvänlig digital upplevelse.

Ideologiskt ställningstagande:

Finns dokumenterat i: Ex: handlingsprogram. Valprogram, policies

Antaget av: Ex: Förbundsstämma, Årsmöte, Partistyreelse

När: Tidpunkt

För att det ska finnas bra lösningar på ovan frågor och behov, så menar Liberalerna att Primärvården ska vara dit man vänder sig i första hand. Därför behöver primärvården stärkas, både med mer resurser och genom att det utbildas fler specialister i allmänmedicin till vårdcentralerna.

Liberalernas partistyreelse tog 2025 beslut om en "reformagenda" för en mera tillgänglig framtida vård, och här slår vi bl a fast att vi vill:

Införa en husläkar-/fastläkargaranti

Regionen ska garantera att alla invånare får erbjudande om att välja en fast läkare. Varje vårdcentral ska tydligt kommunicera vilka läkare som finns tillgängliga för listning och möjliggöra byte vid behov.

Lättare att få vård när det faktiskt passar

Det ska vara enkelt att nå vårdcentralen på telefon under hela dagen, möjlighet att få en snabb telefontid till sin fasta läkare och vetskap om att det går att få en akut tid vid behov. Liberalerna vill ge vården den långsiktiga förstärkning som behövs för att möjliggöra förlängda öppethållandetider på vårdcentraler i samtliga regioner.

Mål och årlig uppföljning av fast läkarkontakt

Regionen ska ha en tydlig målsättning om att en majoritet av invånarna ska ha en fast läkarkontakt under mandatperioden. Målet ska vara konkreta och följas upp årligen, med tydliga återrapporter

(Försök till) Genomförande: Ex: förslag/beslut i regionfullmäktige, skrivelse i nämnd/styrelse. Interpellation regionfullmäktige.

När: Tidpunkt

Avsatta medel: post i budget. Storlek samt placering.

Resultat av förslaget:

Övrigt ni vill tillägga:

Under mandatperioden 2022-2026 har Liberalerna i Region Skåne årligen drivit på för att primärvårdens andel av den totala budgeten ska öka. Primärvården har prioriterats i samtliga budgetar, men fortfarande är vi inte nöjda, eftersom vår tydliga målsättning är att primärvården ska tilldelas 25 % av sjukvårdsbudgeten.

Under mandatperioden har Liberalerna, via den regionövergripande budgeten, lyckats få gehör för att starta upp en helt ny förvaltning - Nära vård och hälsa. Denna nya förvaltning har bl a i uppdrag att starta upp Nära vård-mottagningar enligt ovan. Den första mottagningen invigdes under våren 2026.

3. Färdtjänst och Kollektivtrafik

Våra medlemmar är ofta helt beroende av färdtjänst för att kunna transportera sig då allmän kollektivtrafik eller resa med egen bil inte är ett alternativ för dem av olika skäl som ekonomi. Därför måste färdtjänsten fungera, vilket inte alltid är fallet idag. Det finns många klagomål på bemötande från förare, att tidsregler inte hålls (beställning, hämtning, lämning) fortkörning, att bilarna ibland helt uteblir, långa väntetider för att beställa resa, att missförstånd ofta sker av bokningscentralen mm. Det nya reglementet samt striktare tolkning gör det svårare att få och använda färdtjänst.

När DHR Skåne lämnade in en skrivelse till Regionfullmäktige som togs upp på Centrala Funktionshinderrådet i december 2020 så var inställningen att man följer Färdtjänstlagen, dvs lägger sig på en miniminivå, och att detta var bara mindre justeringar som gjorts. Vilket vi protesterade mot. T. ex så kan 4.15 Allmänna ordningsföreskrifter "Tillståndshavare är skyldiga att följa förarens anvisningar och tillsägelser. En tillståndshavare som inte rättar sig efter detta riskerar att bli avvisad från fordonet och därmed förlora rätten till att åka vid detta tillfälle" de facto innebära livsfara för färdtjänstresenären eftersom hen inte kan protestera mot fortkörning eller att chauffören smsar/tittar på film mm under färden. Det kunde man inte ta åt sig. Så skulle man inte "tolka" skrivningen. Faktum är att det som står i ett reglemente är det som gäller. Om man inte vill riskera att färdtjänstchaufförer använder reglementet på ett för resenären negativt sätt skulle texten formulerats på annat sätt.

Vad som också har hänt är att ni inte följer ert eget uppsatta regelverk vad avser att erbjuda resa inom 90 minuter i hela Skåne utan hänvisar till resegarantin. Ni fakturerar kund för egenavgift vid resegaranti även när det är Skånetrafiken som brustit. Ni hänvisar vid alla tillfällen till ett bristfälligt datasystem utan att hjälpa kunden med manuella sökningar.

Tyvärr verkar det som att olika delar inom Region Skåne inte samarbetar. Man kan få hjälpmedel med styre utskrivna från Region Skåne som sedan inte får tas med vid med allmän kollektivtrafik som buss. Det gäller även en del hjälpmedel utskrivna av hemkommun. Det innebär att den enskilde inte kan använda det utskrivna hjälpmedlet fullt ut. En översyn avseende vilka hjälpmedel som får tas med behöver göras omgående.

Det har blivit betydligt svårare att få färdtjänst beviljad senare år, även när man haft färdtjänst under många år. Läkarintyg som är skrivna på samma sätt som tidigare godkänns inte, hur vägen ser ut till närmaste busshållplats påverkar inte beslut (lutning som gör att man inte kan ta sig upp med vanlig rullstol utan hjälp) mm.

Frågor:

- Hur arbetar ni för att förbättra Färdtjänsten?

Liberalerna i Region Skåne anser att färdtjänsten ska fungera som avsett. Vi inser att detta är viktigt och betyder mycket för en del av era medlemmar, där en fungerande färdtjänst kan vara skillnaden som gör att vardagen överhuvudtaget fungerar.

Regelverk och reglementen ska följas, annars måste eventuella avvikelser rapporteras och utredas.

- Är ni beredda att göra en översyn av Färdtjänstreglemente som antogs 2020-04-16?

Det regelverk som just nu gäller för färdtjänsten i Skåne regleras i "Villkor för serviceresor – färdtjänst, riksfärdtjänst och sjukresor" som beslutades i Regionfullmäktige 2025-04-08. Dessa villkor gäller tillsvidare och kan givetvis ses över för eventuella revideringar vid behov.

- Då ni har att värna alla era invånare i regionen vill vi att ni redogör på vilket sätt ni anser er göra det med hänvisning till att man avslår fler färdtjänstansökningar även för personer som haft färdtjänst i många år samt omprövar tillstånd till domstol i allt fler ärenden?

Vi förutsätter att ovan villkor och regelverk följs och att de personer som har behov av färdtjänst och uppfyller villkoren, får den färdtjänst de behöver. För att säkerställa likabehandling av alla skåningar är det ibland viktigt att låta svåra fall

avgöras i domstol. Alla skall behandlas lika och ha samma rättigheter.

- Kan ni tänka er att initiera ett ärende för att säkerställa att hjälpmedel utskrivna av Region Skåne samt hemkommun, även de med styre upphandlas med mått så att de ryms på buss och att de får tas med på bussresa?

Det finns ett regelverk och detta ska följas både av Skånetrafiken och resenärerna. Det är kommunernas och i vissa fall regionens ansvar att erbjuda hjälpmedel som är funktionella för de behov som respektive person har. Ibland fungerar inte denna samordning. Därför vill Liberalerna att ansvaret ska samordnas i Skåne, inom ramen för Skånes Kommuner pågår nu ett arbete med att utreda förutsättningarna för ett kommunalförbund som omfattar alla Skånes kommuner och Region Skåne enligt den modell som tillämpas i VGR.

- Hur motiverar ni att trappklättring togs bort 2017? Det skyldes på säkerhet men detta stämmer inte då trappklättrarna är väldigt säkra och har man väl utbildade utförare är detta inget problem. Det finns möjlighet att utbilda förare i Skåne. Vi anser att det enbart handlar om ekonomi och det drabbar våra medlemmar och är diskriminerande.

Vi förutsätter att bedömningen som nu gäller är rimlig och att det inte finns några diskriminerande konsekvenser för era medlemmar. Isåfall föreslår vi att frågan aktualiseras i Region Skånes Funktionshinderråd.

- Hur ser ni på att kostnaden för resor som sker utanför regionen eventuellt blir dyrare än om resan hade fortsatt med samma fordon då resorna går med ordinarie taxitrafik? Numer går alla resor över regiongräns som riksfärdtjänst. Tidigare kunde man åka färdtjänst från skånsk kommun till grannkommun i annat landsting. Det togs bort med det nya reglementet.

Från Skånetrafikens hemsida via länk Färdtjänst: Vi finns för alla - Skånetrafiken, senast kontrollerad 2026-07-06.

“Färdtjänst över länsgränsen

Färdtjänstberättigade i kommunerna Bromölla, Båstad, Hässleholm, Kristianstad, Osby, Ängelholm och Örkelljunga har möjlighet att resa med färdtjänst över länsgränsen till närmaste centralort.

Du kan resa till/från den centralort som är kopplad till din folkbokföringskommun. I respektive centralort kan du resa till valfri adress.

Du kan själv kontrollera om den adress du vill resa till ligger inom gränsen för centralorten med vår kartfunktion.”

Denna förbättring bejakar Liberalerna i Region Skåne och har införts under tiden då Liberalerna varit en del av Region Skånes politiska ledning.

Under mandatperioden har Liberalerna i Region Skåne, via våra representanter, arbetat aktivt i Kollektivtrafiknämnden och Funktionshinderrådet. Om DHR Skåne har förslag på förbättringar är alla intresseorganisationer alltid välkomna att kontakta våra politiker för dialog kring kollektivtrafik och färdtjänst.

4. Tillgång till arbete

I Sverige är många ersättningar som sjukersättning och pensioner kopplade till SGI, sjukpenninggrundande inkomst. För att få en rimlig levnadsstandard behöver man arbeta, helst heltid. Samtidigt väljs personer med funktionsnedsättning ofta bort av arbetsgivare för att de är rädda för extra kostnader. Många personer med funktionsnedsättning får därför inte arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Region Skåne är enligt sin hemsida Skånes största arbetsgivare med sina 36 000 - 38 000 anställda med 100 olika yrkesgrupper. Om man från Region Skånes sida medvetet gick ut och anställde personer med funktionsnedsättning skulle man bli en förebild för andra arbetsgivare och visa att personer med funktionsnedsättningar är anställningsbara och blir bra arbetstagare/kollegor.

Frågor:

Hur arbetar ni inom Region Skåne för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få fast arbete?

Liberalerna driver en aktiv politik för att tillskapa fler vägar till arbete och egenförsörjning. Detta gäller givetvis alla människor, även om vi är medvetna om att det fortfarande finns en del utmaningar i arbetslivet, där delar av arbetsmarknaden fortfarande tudelad och inte så jämlik som vi skulle önska att den var.

Vår utgångspunkt är att personer med funktionsnedsättning ska ha goda möjligheter till både förvärvsarbete och företagande. Offentliga arbetsgivare ska gå före och aktivt anställa fler personer med funktionsnedsättning, och Samhall ska fortsätta vara riktat till dem som står längst från arbetsmarknaden.

Detta är en grundläggande rättighet att få förutsättningar för att kunna försörja sig själv. Det skapar frihet, trygghet och självständighet. Samtidigt ger ett arbete mer möjlighet att påverka sitt liv och sina framtidsval. Därför vill Liberalerna öppna arbetsmarknaden för fler människor. Till att börja med behöver trösklarna till det första jobbet bli lägre så att fler kan få arbetslivserfarenhet och egen försörjning.

Vi vill också göra det lättare att kombinera arbete med sjuk- eller aktivitetsersättning, så att den som har varierande arbetsförmåga inte riskerar ekonomiska förluster av att arbeta mer vissa perioder.

Region Skåne driver ett mycket aktivt arbete för lika rätt i arbetslivet. På hemsidan slår man fast att: "Oavsett vem en är ska alla få sina rättigheter tillgodosedda och bemötas likvärdigt. Ingen ska råka ut för kränkande särbehandling, exkludering, trakassering eller diskriminering. Alla ska kunna känna sig absolut välkomna." Liberalerna i Region Skåne ställer sig givetvis bakom detta och förutsätter att vår personalpolitik och vårt konkreta agerande ligger i linje med dessa ambitioner.

5. Tillgång till rehabilitering och hjälpmedel

En olycka kan drabba alla. Dessutom blir vi alla äldre och får därmed åldersrelaterade sjukdomar. Fungerande rehabilitering kan förbättra livssituationen för den enskilde och samtidigt spara pengar för samhället. När en person kan arbeta oavsett på vilken nivå är det en vinst för alla. Att kunna bo hemma istället för särskilt boende är något de flesta vill och är dessutom billigare för samhället.

Köer till rehabilitering och för att få fungerande hjälpmedel är idag långa. Hjälpmedelsutbudet har begränsats och nya mer funktionella hjälpmedel bedöms som för dyra. Det gör att det hamnar på den enskilde och hans familj att undersöka vilka hjälpmedel som finns på marknaden och finansiera dem.

Barnhabilitering ger bredare hjälp och till fler diagnoser än Vuxenhabilitering. Det medför att övergång och ibland utslussning kan bli tuff för den enskilde. De vars diagnoser inte finns hos Vuxenhabilitering hänvisas direkt till primärvården. Det är inte tydligt vilka diagnoser som Vuxenhabilitering hanterar.

Efter 10 behandlingar förväntas patienten fått tillräckligt stöd för att behandling/träning ska kunna ske i hemmet. Det fungerar ofta inte då hemtjänstpersonal eller personliga assistenter inte har nödvändig kompetens. Därför finns det behov av fortsatt behandling/träning antingen hos Vuxenhabilitering eller annan mottagning med specialistkompetens.

Frågor:

- Vilka förslag har ni lagt för att förbättra rehabiliteringen? Gäller allt från tillgång till sjukgymnaster, arbetsterapeuter, varmvattenbassänger till terapiridning för barn och vuxna

Liberalerna har aktivt drivit att alla vårdcentraler ska ha en rehabkoordinator minst en dag i veckan för att säkerställa alla patienters behov av samordnad rehabilitering. Kraven på vårdcentralerna om att säkerställa så att fysioterapeuter och arbetsterapeuter ska erbjudas har höjts.

I budgetarbetet har Liberalerna i varje budget stått upp för den viktiga principen att budgeten för rehabiliteringsinsatser ska särredovisas och inte bakas ihop med psykiatrins budget. Vi har också drivit på för att ramen ska räknas upp årligen för att säkerställa finansieringen av de viktiga rehabiliteringsinsatserna.

- Hur vill ni att överföring från Barnhabilitering till annan verksamhet ska fungera?

Riskerna i vårdens övergångar är väl kända och måste hela tiden bevakas. Övergången mellan barn- och vuxenhabiliteringen är särskilt viktig att den fungerar.

Man på olika sätt för att förbättra övergången från barnhabiliteringen till vuxenhabiliteringen där införandet av vårdlotsar från november 2026 är en åtgärd men vi kommer fortsätta att aktivt bevaka om det finns ytterligare behov för att säkra en trygg övergång.

- Idag är det otydligt vilka diagnoser Vuxenhabilitering arbetar med. Kan ni tänka er att kräva att det ska framgå på hemsida, informationsblad mm?

På Region Skånes hemsida för Habilitering och hjälpmedel/ Funktionsnedsättning tar man upp en hel del diagnoser och sjukdomar. Detta uppdaterades 2026-05-12. [Funktionsnedsättning - Habilitering och hjälpmedel](#)

- Vad anser ni om Region Skånes nuvarande policy avseende hjälpmedel?

Region Skåne har ingen samlad policy avseende hjälpmedel. Det finns beslutade hjälpmedelsanvisningar som, inom varje hjälpmedelsområde, beskriver regelverket för hjälpmedel och förbrukningsartiklar som förskrivs till patient. Hjälpmedelsanvisningarna är beslutade i Region Skånes politiska instanser och förskrivare är skyldiga att följa hjälpmedelsanvisningarna.

Hjälpmedelsanvisningarna och hjälpmedelssortimentet riktar sig till förskrivare inom Region Skåne eller på vårdenheter som har avtal med Region Skåne samt andra berörda yrkesprofessioner.

Liberalerna i Region Skåne anser att anvisningar och sortiment är ändamålsenliga, medan vi anser att det delade ansvaret mellan Region Skåne och Skånes kommuner behöver reformeras. Det uppstår alldeles för många oklarheter i gränssnittet.

*Liberalerna har höga förväntningar och förhoppningar på den pågående utredningen om skånsk modell inspirerad av VGR:
<https://www.vardsamverkan.se/omraden/hjalpmedel-i-vastra-gotaland/organisation-for-hjalpmedel-i-samverkan/>*

Övrigt ni vill tillägga:

Referenser, länkar

Boverkets regler för tillgänglighet allmänna platser mm:

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/allmanna/tillganglighet/>

FNs konvention om rättighet för personer med funktionsnedsättning:

<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf>

FNs konvention om rättighet för personer med funktionsnedsättning:

<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/funktionshinder/konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf>

Plan och Bygglagen:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/plan--och-bygglag-2010900_sfs-2010-900

Region Skåne utredning: Primärvård för vuxna med funktionsnedsättning En utredning om förbättringsmöjligheter inom Skåne 2017-09- 12.

<https://www.skane.se/Public/Protokoll/H%C3%A4so-%20och%20sjukv%C3%A5rdsn%C3%A4mnden/2017-12-08/Vuxna%20med%20varaktig%20funktionsneds%C3%A4ttning%20-%20rapport/Utdredning%20-%20Vuxna%20med%20flerfunktionsneds%C3%A4ttning%202017-09-12.pdf>